



Explaining the Investment Development Model with Emphasis on the Management Accounting Unit

Reza Sotudeh^{1*}  Mona Mirshekari² 

1. Department of Finance and Accounting, Faculty of Humanities, Meybod University, Meybod, Iran. Sotudeh@meybod.ac.ir
2. Department of Accounting, Faculty of Management and Economics, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran. monaa.mirshekaari77@yahoo.com

OPEN ACCESS

Article type: Research Article

***Correspondence:**

Reza Sotudeh

Sotudeh@meybod.ac.ir

Received: January 20, 2026

Accepted: January 29, 2026

Published: Winter 2026

Citation: sotudeh, R. & Mirshekari, M. (2025). Explaining the Investment Development Model with Emphasis on the Management Accounting Unit. *Strategic Management Accounting*, 2(4), 1-21.

Publisher's Note: MSDS stays neutral with regard to jurisdictional claims in published material and institutional affiliations.



Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license

(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Abstract

Organizations can use the financial and non-financial consulting services of the management accounting unit to reduce costs and improve profitability for investment development. The purpose of the research is to explain the investment development pattern with an emphasis on the management accounting unit. The research was conducted with a mixed qualitative and quantitative approach. In the qualitative part, the content analysis method is used to find the main themes and basic themes, and in the quantitative part, interviews with 8 experts in 2025 are used to confirm and rank the main and basic themes. The statistical population in the content analysis part is Google Scholar, Scopus, and Mag Iran articles. Using Max Quda software, the main and basic themes are analyzed and a qualitative model is designed. In the interview section with experts, a semi-structured questionnaire is used to confirm the qualitative model, and finally, the ranking of the main themes will be done through the Friedman test. The results of the research showed that the research pattern includes the main theme of cost reduction, 2) the main theme of quality improvement, 3) the main theme of profitability improvement, 4) the main theme of process improvement, 5) the main theme of sustainability reporting improvement, 6) the main theme of organizational resource improvement, 7) the main theme of financial and non-financial performance improvement, and 8) the main theme of technology improvement, and 34 basic themes. In this regard, the management accounting unit is provided as an advisory arm to managers and accompanies managers in practical decisions. Overall, the management accounting unit is effective in improving performance, reducing costs, and improving profitability, and provides the basis for the development of investment in organizations.

Keywords: Investment, Management Accounting Unit, Management Accounting Techniques.

JEL Classification: G31, G11, O16, H83, D61.

DOI: [10.22034/smajournal.2026.572829.1287](https://doi.org/10.22034/smajournal.2026.572829.1287)

INTRODUCTION

The accounting department is one of the important departments of the organization that helps its managers in planning and controlling the affairs of the organization by preparing and presenting useful information. Due to the differences in the characteristics and characteristics of the accounting departments of different organizations, the performance of this department in different organizations is different and the level of meeting each of these needs is not the same. ([Ghashghaei, & Mashayekh, 2018](#)) In this regard, the management accounting department can help managers in strategic decision-making. Also, decision-making is one of the most important tasks of managers in any company. This issue is more evident in small and medium-sized companies due to the limitations they face. Among the tools that can help managers in decision-making is management accounting. ([Ebrahimi Kordlar, & Hajipour, 2025](#)) The results of the studies show that four main obstacles prevent the application of the management accounting profession based on the theory of management accounting professional development: (1) contextual factors affecting the management accounting profession model, (2) environmental factors affecting the management accounting profession model, (3) strategies that affect the implementation of the management accounting profession model, and (4) consequences related to the result of implementing the management accounting profession model ([Movahedian., et al. 2025](#)). In this regard, the main obstacles in organizations should be removed and the management accounting unit should be implemented as an advisory and practical arm in organizations. So far, no study has been conducted to develop a management accounting unit model. Management accounting unit models provide frameworks that help organizations evaluate their progress in various fields and engage in continuous improvement, cost reduction, profit increase, and investment development in a structured manner.

METHODOLOGY

The present study, in terms of its purpose, is applied research and was conducted in the period of 2025. The research method is a mixed one that is qualitative and quantitative. In the first stage, in the qualitative section, the deep content analysis method and thematic analysis approach are used to find the main themes and basic themes related to management accounting concepts in investment development, and in the second stage, the interview method with 8 experts is used to confirm and rank the main and basic themes. The statistical population in the content analysis section is Google Scholar, Scopus, and Mag Iran articles. Using Max Quda software, the main and basic themes are analyzed and a qualitative model is designed. In the interview section with experts, a semi-structured questionnaire is used to confirm the qualitative model, and finally, the main themes will be ranked through the Friedman test. Table 1. The stages of the research are presented.

RESULTS

The purpose of this study was to present an investment development model with an emphasis on the management accounting unit. In this regard, the main themes and basic themes of the investment development model with an emphasis on the management accounting unit using the thematic analysis method include: 1) the main theme of reducing costs with the basic themes of the Kaizen technique, the value chain technique, the reverse engineering technique, and the target costing technique, 2) the main theme of improving profitability with the basic themes of the activity-based costing technique, the activity-based management technique, the theory of constraints technique, and improved pricing, 3) the main theme of improving quality with the basic themes of the quality costing technique, the total quality management technique, the balanced scorecard technique, the value engineering technique, and overall data quality, 4) the main theme of improving organizational resources with the basic themes of the human resource accounting technique, paying attention to organizational factors, and paying attention to legal factors, 5) the main theme of improving financial and non-financial performance with the basic themes of improving non-financial decision-making, improving support, increasing non-financial performance, improving financial decision-making, and increasing financial performance, 6) the main

theme of improving processes with the basic themes of improving data analysis, product innovation, business improvement, improving organizational performance, and strengthening the communication of internal processes, 7) the main theme of improving sustainability reporting with the basic themes of green reporting, reporting Sustainability, environmental reporting, sustainable development reporting and sustainability improvement and 8) the main theme of technology improvement with the basic themes of artificial intelligence, financial forecasting, optimization, financial and operational management and the use of new technologies. The management accounting unit in organizations provides managers with important and practical information to reduce costs, improve profitability, improve quality, improve organizational resources, improve financial and non-financial performance, improve processes, improve sustainability reporting and improve information technology. In this regard, the management accounting unit is provided as an advisory arm to managers and accompanies managers in practical decisions. Overall, the management accounting unit is effective in improving performance, reducing costs and improving profitability and provides the basis for the development of investment in organizations. The results of the research are consistent with the studies of Sotudeh., et al. (2025) Posadzinska, & Grzeszczak. (2025) and Alsughayer. (2025).

CONCLUSION

The results of the research showed that the research pattern includes the main theme of cost reduction, 2) the main theme of quality improvement, 3) the main theme of profitability improvement, 4) the main theme of process improvement, 5) the main theme of sustainability reporting improvement, 6) the main theme of organizational resource improvement, 7) the main theme of financial and non-financial performance improvement, and 8) the main theme of technology improvement, and 34 basic themes. In this regard, the management accounting unit is provided as an advisory arm to managers and accompanies managers in practical decisions. Overall, the management accounting unit is effective in improving performance, reducing costs, and improving profitability, and provides the basis for the development of investment in organizations.

Contribution of Authors

All authors participated equally in all stages of the research.

Ethical Approval

This research was conducted in compliance with the principles of research ethics and informed consent of the respondents.

Sponsor

The present research was conducted in the form of a research project entitled Investment Development Model with Emphasis on Management Accounting Unit with financial support from Zahedan Municipality Investment and Marketing Company.

Conflict of Interest

No conflict of interest has been declared by the authors.

Acknowledgements

We would like to express our gratitude to all those who accompanied us in collecting data for their cooperation and responsiveness.



تبیین الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت

رضا ستوده*^۱، مونا میرشکاری^۲

۱. گروه مالی و حسابداری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه میبد، میبد، ایران. Sotudeh@meybod.ac.ir

۲. گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران. monaa.mirshekaari77@yahoo.com

چکیده

سازمان ها در راستای کاهش هزینه ها و بهبود سودآوری جهت توسعه سرمایه گذاری می توانند از خدمات مشاوره ای، مالی و غیر مالی واحد حسابداری مدیریت استفاده نمایند. هدف از انجام پژوهش، تبیین الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت می باشد. پژوهش با رویکرد آمیخته به صورت کیفی و کمی انجام شده است. در بخش کیفی، از روش تحلیل مضمون جهت یافتن مضامین اصلی و مضامین پایه و در بخش کمی با مصاحبه با ۸ نفر از خبرگان در سال ۱۴۰۴ جهت تایید و رتبه بندی مضامین اصلی و پایه استفاده می گردد. جامعه آماری در بخش تحلیل مضمون، مقالات گوگل اسکالر، اسکوپوس و مگ ایران می باشد. با استفاده از نرم افزار مکس کیودا مضامین اصلی و پایه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و الگوی کیفی طراحی می گردد. در بخش مصاحبه با خبرگان از پرسشنامه نیمه ساختاریافته جهت تایید الگوی کیفی استفاده گردیده و در نهایت رتبه بندی مضامین اصلی از طریق آزمون فریدمن انجام خواهد شد. نتایج پژوهش نشان داد که الگوی پژوهش شامل، مضمون اصلی کاهش هزینه ها، (۲) مضمون اصلی بهبود کیفیت، (۳) مضمون اصلی بهبود سودآوری، (۴) مضمون اصلی بهبود فرآیندها، (۵) مضمون اصلی بهبود گزارشگری پایداری، (۶) مضمون اصلی بهبود منابع سازمانی، (۷) مضمون اصلی بهبود عملکرد مالی و غیر مالی و (۸) مضمون اصلی بهبود فناوری و ۳۴ مضمون پایه می باشد. در این راستا، واحد حسابداری مدیریت به عنوان بازوی مشورتی در اختیار مدیران قرار گرفته و مدیران را در تصمیم های کاربردی همراهی می نماید. در مجموع واحد حسابداری مدیریت در بهبود عملکرد، کاهش هزینه ها و بهبود سودآوری اثرگذار بوده و زمینه را برای توسعه سرمایه گذاری در سازمان ها فراهم می نماید.

واژگان کلیدی: سرمایه گذاری، واحد حسابداری مدیریت، تکنیک های حسابداری

مدیریت.

طبقه بندی موضوعی: G31, G11, O16, H83, D61

DOI: [10.22034/smajournal.2026.572829.1287](https://doi.org/10.22034/smajournal.2026.572829.1287)

دسترسی آزاد

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

*نویسنده مسئول: رضا ستوده

Sotudeh@meybod.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۱۱/۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۹

تاریخ انتشار: زمستان ۱۴۰۴

استناد: ستوده، رضا و میرشکاری.

مونا. (۱۴۰۴). تبیین الگوی توسعه

سرمایه گذاری با تأکید بر واحد

حسابداری مدیریت. فصلنامه

حسابداری مدیریت راهبردی، ۲(۴).

۱-۲۱

یادداشت ناشر: MSDS در خصوص

ادعاهای قضایی در مطالب

منتشرشده و وابستگی های سازمانی

بی طرف می ماند.



کپی رایت: © 2026 by the authors

Submitted for possible open

access publication under the

terms and conditions of the

Creative Commons

Attribution (CC BY) license

(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقدمه

با توسعه و رشد و رقابت اقتصادی و اجتماعی، حسابداری مدیریت به طرز بی سابقه‌ای توسط عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی در سازمان‌ها مورد توجه قرار گرفته است. حسابداری مدیریت تا حد قابل توجهی موجب افزایش کارایی و بهبود کیفیت فرایندها در سازمان می‌شود. (Sepasi, & Kiani, 2025)

عملکرد پایداری به عنوان یک موضوع کلیدی، در دوران پس از انقلاب صنعتی، به یک پدیده برجسته تبدیل شده است. این مفهوم نه تنها در میان شرکت‌ها، که با تمرکز بر اهداف سودآوری، توجه ویژه‌ای را به خود جلب کرده است، بلکه سازمان‌های غیرانتفاعی نیز به طور مداوم برای دستیابی به عملکرد پایداری تلاش می‌کنند. در این زمینه، حسابداری مدیریت سبز نقش مهمی در بهبود و ارتقای عملکرد پایداری ایفا می‌کند (Andrew., et al. 2025). حسابداری زیست‌محیطی به عنوان ابزار مکمل در ارتقای حاکمیت مالی پایدار، به ویژه در اقتصادهای نوظهور و در حال گذار، می‌پردازد (Rismawati., et al. 2026).

در عصر دیجیتال امروزی، هوش مصنوعی به عنوان یکی از مهم‌ترین فناوری‌های نوین، نقش برجسته‌ای در تحول سازمان‌ها و فرآیندهای کسب و کار ایفا می‌کند. یکی از حوزه‌های کلیدی که تحت تأثیر این تحول قرار گرفته است، حسابداری مدیریت است (hagh parast., et al. 2025). توجه به فناوری بلاکچین در واحد حسابداری مهم می‌باشد (Namifard Tehran., et al. 2025). فناوری بلاکچین و هوش مصنوعی می‌توانند سیستم‌های اطلاعات حسابداری را به طور قابل توجهی بهبود بخشند. بلاکچین با ارائه سابقه‌ای تغییرناپذیر و شفاف از تراکنش‌ها، قابلیت اطمینان و امنیت داده‌ها را افزایش داده و امکان ردیابی دقیق و بلادرنگ اطلاعات مالی را فراهم می‌کند. از سوی دیگر، هوش مصنوعی با تجزیه و تحلیل کلان داده و شناسایی الگوها، می‌تواند به بهبود پیش‌بینی‌های مالی، تشخیص تقلب و خودکارسازی فرآیندهای حسابداری کمک کند. این دو فناوری در کنار هم، کارایی، دقت و شفافیت سیستم‌های حسابداری را افزایش می‌دهند و منجر به بهبود تصمیم‌گیری می‌شوند (Zeinali Kermani., et al. 2025).

تکنیک‌های حسابداری مدیریت راهبردی نقش کلیدی در بهبود مستمر خدمات ایفا می‌کنند (Mehrabinia., et al. 2025). تکنیک‌های کیفیت کاربردی و مهم می‌باشند. هدف هزینه‌یابی کیفیت، شناسایی و بهینه‌سازی این هزینه‌ها است تا شرکت‌ها بتوانند منابع خود را به‌طور مؤثرتری مدیریت کنند و درعین حال، استانداردهای کیفی مورد انتظار را برآورده سازند (Abbasi, 2025). آموزش سرمایه انسانی در این زمینه اثرگذار می‌باشد (Aghvami., et al. 2025).

واحد حسابداری یکی از بخش‌های با اهمیت سازمان است که با تهیه و ارائه ی اطلاعات سودمند، در برنامه ریزی و کنترل امور سازمان به مدیران آن یاری می‌رساند. به دلیل تفاوت در ویژگی‌ها و مشخصه‌های واحدهای حسابداری سازمان‌های مختلف، عملکرد این واحد در سازمان‌های مختلف، متفاوت است و سطح برآورده کردن هر یک از این نیازها، یکسان نمی‌باشد (Ghashghaei, & Mashayekh, 2018). در این راستا، واحد حسابداری مدیریت به مدیران در تصمیم‌گیری‌های راهبردی می‌تواند کمک نماید. همچنین، تصمیم‌گیری از جمله مهم‌ترین وظایف مدیران در هر شرکتی است. این موضوع در شرکت‌های کوچک و متوسط با توجه به محدودیت‌هایی که با آن‌ها مواجهند، نمود

بیشتری دارد. از جمله ابزارهایی که می‌تواند به مدیران در امر تصمیم‌گیری یاری رساند، حسابداری مدیریت است (Ebrahimi Kordlar, & Hajipour. 2025). نتایج مطالعات نشان می‌دهد که چهار مانع اصلی، مانع از کاربرد حرفه حسابداری مدیریت بر اساس نظریه توسعه حرفه‌ای حسابداری مدیریت می‌گردند: (۱) عوامل زمینه‌ای مؤثر بر مدل حرفه حسابداری مدیریت، (۲) عوامل محیطی مؤثر بر مدل حرفه حسابداری مدیریت، (۳) استراتژی‌هایی که بر اجرای مدل حرفه حسابداری مدیریت تأثیر می‌گذارند، و (۴) پیامدهای مرتبط با نتیجه اجرای مدل حرفه حسابداری مدیریت (Movahedian., et al. 2025) در این راستا، موانع اصلی موجود در سازمان‌ها برطرف شوند و واحد حسابداری مدیریت به عنوان بازوی مشورتی و کاربردی در سازمان‌ها پیاده‌سازی گردد. تاکنون مطالعه‌ای برای توسعه الگوی واحد حسابداری مدیریت صورت نگرفته است، الگوی واحد حسابداری مدیریت چارچوب‌هایی ارائه می‌دهند که به سازمان‌ها کمک می‌کند تا پیشرفت خود را در زمینه‌های گوناگون ارزیابی کنند و به صورت ساختاریافته به بهبود مستمر، کاهش هزینه‌ها، افزایش سود و توسعه سرمایه‌گذاری بپردازند.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

هدف اصلی بسیاری از شرکت‌های تولیدی کاهش هزینه‌ها است، این امر بهبود سودآوری شرکت و افزایش رقابت‌پذیری در بازار را تسهیل می‌کند. برای رسیدن به این هدف، شرکت‌ها ممکن است از روش‌های مختلفی استفاده کنند از جمله بهبود فرایندهای تولید، بهره‌وری بیشتر از منابع، کاهش هدرهای مواد مصرفی و انرژی، استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته و بهبود سیستم‌های مدیریتی؛ بنابراین، این تدابیر باعث می‌شوند هزینه‌ها کاهش یافته و شرکت بتواند به بهترین شکل ممکن از منابع خود استفاده کند. پنج مولفه تئوری محدودیت، مولفه بهایی هدف، مولفه زنجیره ارزش، مولفه مدیریت بر مبنای فعالیت و مولفه کارت ارزیابی متوازن در شرکت‌ها باعث کاهش هزینه‌ها و بهبود سودآوری می‌گردد (Sotudeh, & Abasyan. 2024).

دوست محمدی و همکاران (Doost Mohammadi., et al. 2025)، در پژوهشی به تدوین مدل بلوغ حسابداری مدیریت مبتنی بر رویکرد داده‌بنیان پرداختند. بمنظور تدوین این مدل، مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختاریافته با ۹ نفر از نخبگان دانشگاهی و خبرگان حسابداری مدیریت که دارای دانش و تجربه قابل توجهی در این حوزه هستند، انجام شد. داده‌های متنی حاصل از این مصاحبه‌ها پس از پیاده‌سازی، با استفاده از رویکرد کدگذاری سه‌مرحله‌ای شامل کدگذاری باز، محوری و گزینشی تجزیه و تحلیل شدند. این روند تحلیلی منجر به تدوین مدل پارادایمی تحقیق شد. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که الگوی مدل بلوغ برای حسابداری مدیریت حول مقوله محوری تقویت ارتباطات و گفتگو و بهبود فرآیند تصمیم‌گیری شکل می‌گیرد. این بدان معناست که با پیشرفت سازمان‌ها در حوزه حسابداری مدیریت، یکی از شاخص‌های کلیدی بلوغ آن‌ها، توانایی در تقویت کانال‌های ارتباطی داخلی و خارجی است که در نهایت منجر به بهبود کیفیت تصمیم‌گیری در سازمان می‌شود.

ستوده و همکاران (Sotudeh., et al. 2025)، در پژوهشی به ارائه الگوی حسابداری مدیریت و اقتصاد مقاومتی جهت توسعه پایدار شرکت‌های تولیدی پرداختند. پژوهش حاضر از لحاظ روش اکتشافی و از حیث گردآوری داده‌ها بر اساس روش تحلیل محتوا و مصاحبه انجام شده است. جامعه آماری ۱۴ نفر از حسابداران مدیریت، مدیران مالی شرکت‌های

تولیدی و اعضای هیات علمی به عنوان خبرنگاران که بر اساس روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده در سال ۱۴۰۳ می‌باشد. طبق روش تحلیل محتوا ۵۷ شاخص و از طریق مصاحبه با خبرنگاران و اشباع نظری ۷ بُعد، ۱۸ مولفه و ۵۸ شاخص در ارتباط با الگوی پژوهش شناسایی گردید. بُعد مدیریت و بهینه‌سازی تولید دارای مولفه‌های، مدیریت گلوگاه‌ها و محدودیت‌ها، افزایش توان عملیاتی، مدیریت هزینه‌ها و بهبود مستمر فرآیندها، بُعد کیفیت و استانداردسازی دارای مولفه مدیریت کیفیت جامع، بُعد مشتری‌مداری و بازار دارای مولفه‌های مشتری و زنجیره ارزش، بُعد عملکرد مالی و اقتصادی با تمرکز بر سودآوری و پایداری دارای مولفه‌های سودآوری، اقتصادی و بهبود قیمت گذاری با توجه به بهای تمام شده صحیح، بُعد مدیریت منابع انسانی و سازمانی دارای مولفه‌های مشارکت و تعهد، آموزش و یادگیری و ارزیابی عملکرد، بُعد تمرکز بر هزینه‌های تولید دارای مولفه‌های تخصیص بهینه سرمایه، تخصیص هزینه‌ها و شناسایی فعالیت‌ها و بُعد تولید داخلی و تصمیم‌گیری دارای مولفه‌های تصمیم‌گیری و تولید داخلی و ملی می‌باشد.

نامی فرد طهران (Namifard Tehran., et al. 2025)، در پژوهشی به ارائه الگوی فناوری بلاکچین در واحد حسابداری مدیریت شرکت‌های تولیدی پرداخت. روش تحقیق به صورت کیفی و کمی می‌باشد و اطلاعات تحقیق به وسیله پرسشنامه جمع‌آوری شد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه حسابداران عضو جامعه حسابداران رسمی کشور و حساب‌برسان سازمان حسابرسی که در حوزه بلاکچین آگاهی و مطالعه داشته‌اند، می‌باشد که با استفاده از فرمول نمونه‌گیری کوکران و روش نمونه‌گیری تصادفی ساده تعداد ۳۸۵ نفر به عنوان نمونه آماری برگزیده شدند. یافته‌های تحقیق نشان داد که، ۳ مقوله به عنوان مقوله محوری ظاهر شدند که شامل: تکنولوژی، عوامل سیاسی، عوامل قانونی می‌باشند. سایر مقوله‌ها برای ارائه در مدل تصویری در پنج دسته شرایط علی (۴ مقوله)، بستر یا زمینه (۲ مقوله)، شرایط مداخله‌گر (۳ مقوله)، راهبردها (۳ مقوله)، پیامدها (۵ مقوله) قرار گرفتند. در ادامه بر اساس شاخص‌ها، مولفه‌ها، مفاهیم و مقوله‌های مدل پیشنهادی، پرسشنامه ای ۱۲۹ سوالی تدوین گردید و بر مبنای داده‌های گردآوری شده روابط مدل پیشنهادی ارائه شده مورد بررسی قرار گرفته که در نهایت نتایج نشان از معناداری روابط و اجزای مدل ارائه شده داشت.

دارابی و دولتشاهی (Darabi, & Dolatshahi. 2025)، در پژوهشی به بررسی تأثیر استفاده از هوش مصنوعی بر بهینه‌سازی بودجه‌ریزی و دقت پیش‌بینی مالی در حسابداری مدیریت پرداختند. روش‌های سنتی پیش‌بینی مالی و بودجه‌ریزی غالباً با محدودیت‌هایی چون خطاهای انسانی، ناکارآمدی در مدیریت منابع، و ناتوانی در تحلیل داده‌های پیچیده مواجه هستند. در این پژوهش، نقش هوش مصنوعی از طریق الگوریتم‌های یادگیری ماشین و شبکه‌های عصبی به کمک نرم‌افزار متلب مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری شامل شرکت‌های تولیدی استان تهران بوده و داده‌ها از طریق پرسشنامه‌های بسته، مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته، و تحلیل گزارش‌های مالی جمع‌آوری شدند. نتایج آماری نشان داد که استفاده از هوش مصنوعی باعث کاهش خطاهای پیش‌بینی مالی شده و فرآیند بودجه‌ریزی را بهینه می‌کند. همچنین، فناوری‌های هوش مصنوعی توانسته‌اند شناسایی الگوهای مالی پیچیده، مدیریت بهتر ریسک‌ها، افزایش سرعت پردازش داده‌ها، و تحلیل دقیق‌تری از روندهای مالی شرکت‌ها فراهم کنند. یافته‌ها نشان دادند که دقت پیش‌بینی در شرکت‌های استفاده‌کننده از هوش مصنوعی تا ۸۸ درصد افزایش یافته و عملکرد بودجه‌ریزی نیز با میانگین امتیاز ۴.۵ از ۵ بهتر از شرکت‌های دیگر ارزیابی شده است. این پژوهش نتیجه‌گیری می‌کند که سرمایه‌گذاری در فناوری‌های هوش مصنوعی می‌تواند تحولی اساسی در مدیریت مالی و عملیاتی سازمان‌ها ایجاد کند. به‌ویژه در صنایع تولیدی، این فناوری علاوه بر افزایش دقت و بهره‌وری، به مدیران مالی امکان ارائه پیش‌بینی‌های مبتنی بر اطلاعات دقیق‌تر و تصمیم‌گیری با

ریسک کمتر را می‌دهد. پیشنهاد می‌شود تحقیقات آینده به بررسی چالش‌ها و موانع اجرایی این فناوری در صنایع مختلف بپردازد.

نوهو و همکاران (Nuhu., et al. 2025)، در پژوهشی به بررسی تأثیر جنبه‌های حسابداری مدیریت راهبردی بر عملکرد سازمانی پرداختند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس نظرسنجی از ۴۰۸ حسابدار شاغل در سازمان‌های استرالیایی، از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. در این مطالعه، نتایج حاصل از مدل معادلات ساختاری نشان می‌دهد که جنبه‌های حسابداری مدیریت راهبردی با استفاده از شیوه‌های حسابداری مدیریت راهبردی به عنوان یک بسته، ارتباط مثبتی دارند. این یافته‌ها بر اساس تحلیل دقیق داده‌ها به دست آمده است. علاوه بر این، استفاده از شیوه‌های حسابداری مدیریت راهبردی به عنوان یک بسته، ارتباط مثبتی با عملکرد سازمانی برقرار می‌کند. این ارتباط به گونه‌ای است که استفاده از شیوه‌های حسابداری مدیریت راهبردی، نقش میانجی‌گری در تأثیر جنبه‌های حسابداری مدیریت راهبردی بر عملکرد سازمانی ایفا می‌نماید. همچنین، ارتباط مستقیمی بین جنبه‌های حسابداری مدیریت راهبردی و عملکرد سازمانی مشاهده شده است. این یافته‌ها، سهم قابل توجهی در ادبیات حسابداری مدیریت، به ویژه در حوزه حسابداری مدیریت راهبردی نوظهور و استفاده از شیوه‌های حسابداری مدیریت به عنوان یک خط مطالعاتی بسته، ایجاد می‌کنند. علاوه بر این، پیامدهای عملی مهمی دارند و بر ضرورت توجه به تعامل بین جنبه‌های حسابداری مدیریت راهبردی و استفاده از شیوه‌های حسابداری مدیریت راهبردی به عنوان ابزاری برای تقویت تأثیر حسابداری مدیریت راهبردی تأکید می‌نمایند.

پورتقی و همکاران (Pourtaghi., et al. 2025)، در پژوهشی به ارائه مدلی از استفاده از سیستم‌های حسابداری مدیریت بر اساس نقش محیط پویا، مدل‌های کسب و کار دیجیتال و نوآوری محصول پرداختند. جامعه آماری پژوهش، مدیران عامل، مدیران مالی و حسابداران شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بودند؛ بر اساس جدول مورگان، ۳۸۷ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند و پرسشنامه پژوهش بین آنها توزیع و جمع‌آوری شد. اطلاعات جمع‌آوری شده از پرسشنامه‌ها با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری و با استفاده از نرم‌افزارهای اس پی اس اس و اسمارت پی ال اس تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد که محیط پویا و مدل کسب و کار دیجیتال رابطه مثبت و معناداری با استفاده از سیستم‌های حسابداری مدیریت و نوآوری محصول دارند. نوآوری محصول نقش میانجی و مثبتی در رابطه بین محیط پویا و استفاده از سیستم حسابداری مدیریت دارد. نوآوری محصول نقش میانجی و مثبتی در رابطه بین مدل کسب و کار دیجیتال و استفاده از سیستم حسابداری مدیریت دارد. در نهایت می‌توان گفت که سیستم‌های حسابداری مدیریت بر اساس محیط‌های پویا، مدل‌های کسب و کار دیجیتال و نوآوری محصول در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در حال افزایش است.

ابومتر (Abu-Matar. 2025)، در پژوهشی به بررسی تأثیر تکنیک‌های حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی و پایدار شرکت‌های کوچک و متوسط پرداخت. ر این مطالعه، تعداد ۴۰۰ شرکت‌کننده انتخاب شده‌اند. برای تحلیل نتایج، از نرم‌افزار آماری اسمارت پی ال اس استفاده شده است. یافته‌های تحقیق نشان‌دهنده وجود ارتباط متوسطی است، با این حال، رابطه‌ای مثبت و معنادار بین متغیرهای مورد بررسی مشاهده می‌شود. اهمیت این تحقیق از آن جهت برجسته است که شرکت‌های کوچک و متوسط، ۹۰ درصد از کل مشاغل را اشتغال می‌کنند و به عنوان یکی از بزرگ‌ترین کارفرمایان عمل می‌کنند. بنابراین، بکارگیری تکنیک‌های حسابداری مدیریت در این شرکت‌ها می‌تواند به اجرای مؤثر این تکنیک‌ها و ساده‌سازی فرآیندهای مرتبط کمک شایانی نماید.

السوگایر (Alsughayer, 2025)، در پژوهشی به نقش سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمانی در حسابداری مدیریت در شرکت‌های کوچک و متوسط پرداخت. این مطالعه با بهره‌گیری از یک رویکرد مطالعه موردی، فرآیند پذیرش و پیاده‌سازی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمانی را در دو شرکت کوچک و متوسط در عربستان سعودی، که از صنایع مختلف هستند، بررسی و مقایسه کرده است. هدف اصلی، انجام تجزیه و تحلیل توصیفی و ارزیابی تغییرات در سیستم حسابداری مدیریت پس از پذیرش این سیستم‌ها، به همراه بررسی تأثیر زمینه‌های مرتبط، بوده است. در این پژوهش، داده‌های ثانویه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته برای جمع‌آوری داده‌ها به کار گرفته شد. این روش‌ها امکان ارزیابی دقیق‌تر تأثیرات پیاده‌سازی برنامه‌ریزی منابع سازمانی را فراهم آوردند. نتایج حاصله نشان می‌دهند که پیاده‌سازی موفق سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمانی، فرآیندها و عملکردهای اصلی کسب‌وکار را پشتیبانی و یکپارچه می‌کند، که در نتیجه منجر به بهبود در تجزیه و تحلیل، تصمیم‌گیری، گزارش‌دهی و کیفیت کلی داده‌ها می‌شود. علاوه بر این، نقش حسابدار مدیریت از یک ارائه‌دهنده صرف اطلاعات به یک مشاور و تحلیلگر کسب‌وکار گسترش یافته است، که این امر تکنیک‌های حسابداری مدیریت را ارتقا می‌بخشد. همچنین، یافته‌ها تأیید می‌کنند که پیاده‌سازی برنامه‌ریزی منابع سازمانی با زمینه‌های فناوری، سازمانی و محیطی در شرکت‌های کوچک و متوسط مرتبط است، و درک کامل این زمینه‌ها برای دستیابی به پیشرفت‌های مطلوب در سیستم حسابداری مدیریت ضروری است. این مطالعه به درک عمیق‌تر تأثیر سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمانی بر حسابداری مدیریت و نقش حسابداران مدیریت، به ویژه در شرکت‌های کوچک و متوسط کشورهای در حال توسعه مانند عربستان سعودی، کمک می‌کند. به طور خاص، این پژوهش یکی از اولین تلاش‌ها برای استفاده از چارچوب فناوری سازمان محیط و نظریه اقتضایی در بررسی تغییرات پس از پیاده‌سازی برنامه‌ریزی منابع سازمانی در حسابداری مدیریت شرکت‌های کوچک و متوسط در یک اقتصاد نوظهور است.

شکور (Shaqqour, 2025)، در پژوهشی به بررسی تأثیر ادغام حسابداری مدیریت استراتژیک و تصمیم‌گیری بر عملکرد مالی در شرکت‌های صنعتی پرداخت. در این مطالعه علمی، بررسی تأثیر ادغام بین حسابداری مدیریت استراتژیک و تصمیم‌گیری به عنوان متغیر مستقل بر عملکرد مالی به عنوان متغیر وابسته انجام شد. این تحقیق با تمرکز بر شرکت‌های صنعتی پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار عمان، به منظور ارزیابی دقیق روابط میان این متغیرها، صورت پذیرفت. برای انجام این مطالعه، روش توصیفی-تحلیلی انتخاب شد که با ماهیت تحقیق همخوانی داشت. در این راستا، پرسشنامه‌ای شامل ۱۹ مورد تهیه گردید تا تأثیر یادشده را اندازه‌گیری کند. این پرسشنامه میان کارمندان شرکت‌های صنعتی پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار عمان، که در سطوح مدیریتی بالا و میانی و سمت‌های نظارتی و کنترلی فعالیت می‌کنند، توزیع شد و تعداد ۱۵۵ پاسخ دریافت گردید. عملکرد مالی از طریق نرخ رشد فروش ارزیابی شد، با استفاده از داده‌های جمع‌آوری شده از فهرست‌های منتشرشده این شرکت‌ها در بازه زمانی ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱. تجزیه و تحلیل داده‌ها با بهره‌گیری از روش‌های آماری مناسب از طریق نرم‌افزار اس پی اس اس صورت گرفت تا فرضیه‌های تحقیق آزمون شود. نتایج این مطالعه نشان داد که ادغام بین حسابداری مدیریت استراتژیک و تصمیم‌گیری تأثیر آماری معناداری بر عملکرد مالی، همان‌گونه که از طریق شاخص نرخ رشد فروش در شرکت‌های صنعتی پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار عمان اندازه‌گیری شد، دارد. در نهایت، این مطالعه توصیه می‌کند که شرکت‌های صنعتی بر تقویت تمرکز

خود بر استفاده از شیوه‌ها و تکنیک‌های پیشرفته‌تر حسابداری مدیریت استراتژیک تأکید نمایند و ادغام این تکنیک‌ها با فعالیت‌های کارکنان در سمت‌های نظارتی و کنترلی در سطوح مدیریتی بالا و میانی را افزایش دهند.

پوسادزینسکا و گرزشچاک ([Posadzinska, & Grzeszczak. 2025](#))، در پژوهشی به ارزیابی کاربرد تکنیک‌های حسابداری مدیریت در اجرای وظایف مدیریتی سازمان‌ها پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که در واحدهای تجاری کوچک و متوسط، تکنیک‌های حسابداری مدیریتی پایه برای پشتیبانی از تصمیم‌گیری عملیاتی استفاده می‌شوند. تکنیک‌های حسابداری مدیریتی پیشرفته به میزان کم و بسیار کم در شرکت‌های کوچک و متوسط به کار گرفته شدند. در واحدهای تجاری بزرگ، دامنه استفاده از تکنیک‌های حسابداری مدیریتی پیشرفته که از عملکرد وظایف مدیریتی در هر دو سطح عملیاتی و عمدتاً استراتژیک پشتیبانی می‌کنند، افزایش یافته است.

ویسلز و ورماس ([Wessels, & Vermaas. 2023](#))، در پژوهشی به بررسی سیستم حسابداری مدیریت در کارخانه چوب‌بری با استفاده از تکنیک‌های هزینه‌یابی مبتنی بر فعالیت پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که اطلاعات هزینه هزینه‌یابی مبتنی بر فعالیت توانایی‌های برنامه‌ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری مدیریت را افزایش می‌دهد.

آپاک و دومان ([Apak, & Duman. 2020](#))، در پژوهشی به بررسی تأثیر استفاده از تکنیک‌های حسابداری مدیریت راهبردی بر عملکرد مالی، عملکرد غیرمالی و عملکرد کلی کسب‌وکارها پرداختند. طبق نتایج تجزیه و تحلیل، استفاده از ابزارهای حسابداری مدیریت راهبردی در سطح خاصی است، اما ابزارهای حسابداری مدیریت سنتی هنوز به طور گسترده‌تری مورد استفاده قرار می‌گیرند. ابزارهای هزینه‌یابی، ابزارهای بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی، ابزارهای عملکرد، ابزارهای پشتیبانی تصمیم‌گیری، ابزارهای قیمت‌گذاری شناسایی گردیدند.

بر اساس مبانی نظری و پیشینه پژوهش، سوال‌های پژوهش عبارت‌اند از:

۱. مضامین اصلی و مضامین پایه الگوی توسعه سرمایه‌گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت کدام‌اند؟
۲. اعتبار سنجی الگوی توسعه سرمایه‌گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت از دیدگاه خبرگان به چه صورت است؟
۳. رتبه‌بندی مضامین اصلی الگوی توسعه سرمایه‌گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت به چه صورت است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر، از نظر هدف، از نوع تحقیقات کاربردی و در بازه زمانی سال ۱۴۰۴ صورت گرفته است. روش انجام پژوهش آمیخته بوده که به صورت کیفی و کمی انجام گردیده است. در مرحله اول در بخش کیفی، از روش تحلیل محتوای عمیق و رویکرد تحلیل مضمون جهت یافتن مضامین اصلی و مضامین پایه مربوط به مفاهیم حسابداری مدیریت در توسعه سرمایه‌گذاری پرداخته شده و در مرحله دوم از روش مصاحبه با ۸ نفر از خبرگان جهت تایید و رتبه‌بندی مضامین اصلی و پایه استفاده می‌گردد. جامعه آماری در بخش تحلیل مضمون، مقالات گوگل اسکالر، اسکوپوس و مگ ایران می‌باشد. با استفاده از نرم افزار مکس کیودا مضامین اصلی و پایه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و الگوی کیفی طراحی می‌گردد. در بخش مصاحبه با خبرگان از پرسشنامه نیمه ساختاریافته جهت تایید الگوی کیفی استفاده

گردیده و در نهایت رتبه بندی مضامین اصلی از طریق آزمون فریدمن انجام خواهد شد. در جدول ۱. مراحل انجام پژوهش ارائه شده است.

جدول ۱. مراحل انجام پژوهش

Table 1. Research steps

مرحله	شرح	توضیحات
مرحله اول	اهداف	شناسایی مفاهیم حسابداری مدیریت در توسعه سرمایه گذاری
مرحله دوم	منابع	مقالات گوگل اسکالر، اسکوپوس و مگ ایران
مرحله سوم	جمع آوری داده ها بر اساس کلید واژه ها	حسابداری مدیریت، تکنیک های حسابداری مدیریت، واحد حسابداری مدیریت تعداد ۵۸ مقاله یافت شد.
مرحله چهارم	ارزیابی کیفیت مقالات	از ۵۸ مقاله ۱۰ مقاله مورد تایید و ارزیابی با توجه به هدف پژوهش بر اساس عنوان، چکیده و کلمات کلیدی انتخاب شد.
مرحله پنجم	ترکیب شواهد	در این مرحله مضامین اصلی و مضامین پایه شناسایی می گردند.
مرحله ششم	تفسیر یافته ها	الگوی نهایی پژوهش ارائه می گردد.
مرحله هفتم	تایید یافته ها	اعتبارسنجی الگوی پژوهش بر اساس نظر خبرگان صورت می گیرد.
مرحله هشتم	رتبه بندی یافته ها	مضامین اصلی پژوهش از طریق آزمون فریدمن رتبه بندی می گردد.

یافته های روش مرور نظام مند

در این پژوهش، بخش های مورد نیاز برای مرور نظام مند از منابع مختلف جمع آوری و تحلیل شدند. این بخش ها حاوی سال، عنوان مطالعه، سال پژوهش، روش پژوهش و مفاهیم حسابداری مدیریت تعریف شدند و به صورت جداول و خلاصه های مرتبط در اکسل ارائه شدند تا بتوان کار دسته بندی آنها را انجام داد. مقالات استفاده شده در مرور نظام مند و شناسایی مضامین پایه در ارتباط با مفاهیم حسابداری مدیریت در جدول ۲. ارائه گردیده است.

جدول ۲. مقالات استفاده شده در مرور نظام مند و شناسایی مضامین پایه در ارتباط با مفاهیم حسابداری مدیریت

Table 2. Articles used in the systematic review and identification of basic themes related to management accounting concepts

ردیف	عنوان مطالعه	نویسندگان	سال	روش پژوهش	مضامین پایه
۱	تدوین مدل بلوغ حسابداری مدیریت مبتنی بر رویکرد داده بنیان	دوست محمدی و همکاران	۲۰۲۵	مصاحبه	بهبود فرآیند، بهبود تصمیم گیری، تقویت ارتباط داخلی و افزایش کیفیت
۲	ارائه الگوی حسابداری مدیریت و اقتصاد مقاومتی جهت توسعه پایدار شرکت های تولیدی	ستوده و همکاران	۲۰۲۵	نظریه داده بنیاد و پرسشنامه	بُعد مدیریت و بهینه سازی تولید، مدیریت گلوگاه ها و محدودیت ها، افزایش توان عملیاتی، مدیریت هزینه ها و بهبود مستمر فرآیندها، بُعد کیفیت و استانداردسازی، مدیریت کیفیت جامع، بُعد مشتری مداری و بازار دارای مولفه های مشتری و زنجیره ارزش، بُعد عملکرد مالی و اقتصادی با تمرکز بر سودآوری و پایداری درای مولفه های سودآوری، اقتصادی و بهبود قیمت گذاری با توجه

<p>به بهای تمام شده صحیح، بعد مدیریت منابع انسانی و سازمانی دارای مولفه های مشارکت و تعهد، آموزش و یادگیری و ارزیابی عملکرد، بعد تمرکز بر هزینه های تولید دارای مولفه های تخصیص بهینه سربار، تخصیص هزینه ها و شناسایی فعالیت ها و بعد تولید داخلی و تصمیم گیری دارای مولفه های تصمیم گیری و تولید داخلی و ملی می باشد.</p>					
۳	ارائه الگوی فناوری بلاکچین در واحد حسابداری مدیریت شرکت های تولیدی	نامی فرد طهران	۲۰۲۵	نظریه داده بنیاد و پرسشنامه	تکنولوژی، عوامل سیاسی، عوامل قانونی
۴	بررسی تأثیر استفاده از هوش مصنوعی بر بهینه سازی بودجه ریزی و دقت پیش بینی مالی در حسابداری مدیریت	دارایی و دولت شاهی	۲۰۲۵	مصاحبه و پرسشنامه	هوش مصنوعی، پیش بینی مالی، بهینه سازی، مدیریت مالی و عملیاتی
۵	بررسی تأثیر جنبه های حسابداری مدیریت راهبردی بر عملکرد سازمانی	نیوهو و همکاران	۲۰۲۵	پرسشنامه	بهبود عملکرد سازمانی
۶	ارائه مدلی از استفاده از سیستم های حسابداری مدیریت بر اساس نقش محیط پویا، مدل های کسب و کار دیجیتال و نوآوری محصول	پورتنقی و همکاران	۲۰۲۵	پرسشنامه	نوآوری محصول و بهبود کسب و کار
۷	بررسی تأثیر تکنیک های حسابداری مدیریت بر عملکرد مالی و پایدار شرکت های کوچک و متوسط	ابومتر	۲۰۲۵	پرسشنامه	بهبود عملکرد مالی و بهبود پایداری
۸	نقش سیستم های برنامه ریزی منابع سازمانی در حسابداری مدیریت در شرکت های کوچک و متوسط	السوغایر	۲۰۲۵	مصاحبه های نیمه ساختاریافته	بهبود در تجزیه و تحلیل، تصمیم گیری، گزارش دهی و کیفیت کلی داده ها
۹	بررسی تأثیر ادغام حسابداری مدیریت استراتژیک و تصمیم گیری بر عملکرد مالی در شرکت های صنعتی	شکور	۲۰۲۵	پرسشنامه	بهبود تصمیم گیری و بهبود عملکرد مالی

به ارزیابی کاربرد تکنیک	پوسادزینسکا و	۲۰۲۵	پرسشنامه	بهبود تصمیم گیری، ابزاری جهت پشتیبانی و بهبود عملکرد
۱۰	در اجرای وظایف مدیریتی سازمان ها	گرز شچاک		

یافته‌ها

یافته های تحلیل محتوا به روش تحلیل مضمون

تحلیل محتوا، به ویژه روش تحلیل مضمون، روشی قدرتمند برای شناسایی و طبقه‌بندی مفاهیم و مضامین در یک مجموعه داده متنی است. با استفاده از این روش، می‌توان مفاهیم فوق را به مضامین اصلی و مضامین پایه طبق جدول ۳. ارائه نمود. این مضامین، هسته‌های اصلی حسابداری مدیریت در توسعه سرمایه گذاری را نشان می‌دهند. هر یک از این مضامین می‌توانند به عنوان موضوعات کلیدی در تحقیقات و مباحث حسابداری مدیریت مورد توجه قرار گیرند و به درک بهتری از کاربرد حسابداری مدیریت در بهبود و توسعه سرمایه گذاری می‌انجامد. روش تحلیل مضمون، اجازه می‌دهد تا مفاهیم متنی را به صورت سیستماتیک سازماندهی و طبقه‌بندی کنیم تا الگوها و موضوعات اصلی را شناسایی نماییم. ۸ مضمون اصلی و ۳۶ مضمون پایه شناسایی گردید. در شکل ۱. الگوی نهایی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت بر اساس نرم افزار مکس کیودا^۱ ترسیم گردیده است.

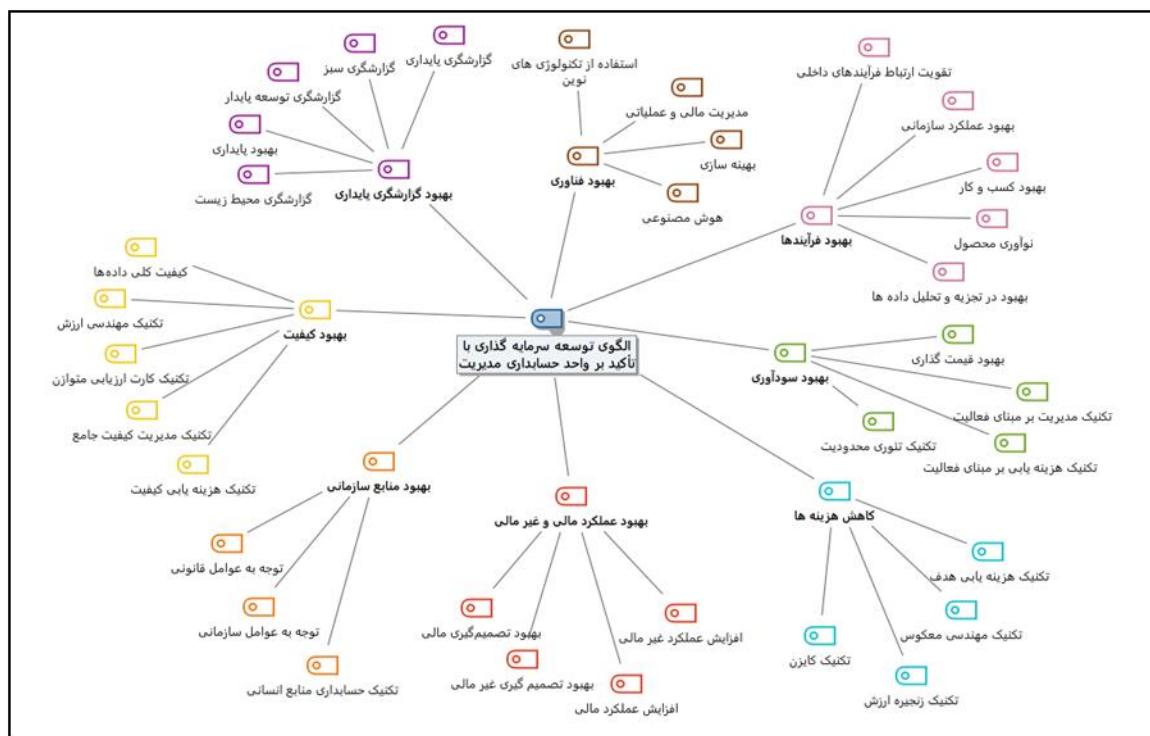
جدول ۳. مضامین اصلی و پایه مربوط به الگوی واحد حسابداری مدیریت

Table 3. Main and basic themes related to the management accounting unit model

مضامین اصلی	ردیف	مضامین پایه	ردیف
A	A1	تکنیک کایزن	
	A2	تکنیک زنجیره ارزش	
	A3	تکنیک مهندسی معکوس	
	A4	تکنیک هزینه یابی هدف	
B	B1	تکنیک هزینه یابی بر مبنای فعالیت	
	B2	تکنیک مدیریت بر مبنای فعالیت	
	B3	تکنیک تئوری محدودیت	
	B4	بهبود قیمت گذاری	
C	C1	تکنیک هزینه یابی کیفیت	
	C2	تکنیک مدیریت کیفیت جامع	
	C3	تکنیک کارت ارزیابی متوازن	
	C4	تکنیک مهندسی ارزش	
	C5	کیفیت کلی داده‌ها	
D	D1	تکنیک حسابداری منابع انسانی	
	D2	توجه به عوامل سازمانی	
	D3	توجه به عوامل قانونی	

^۱ MAXQDA

بهبود تصمیم گیری غیر مالی	E1	بهبود عملکرد مالی و غیر مالی	E
بهبود پشتیبانی	E2		
افزایش عملکرد غیر مالی	E3		
بهبود تصمیم گیری مالی	E4		
افزایش عملکرد مالی	E5		
بهبود در تجزیه و تحلیل داده ها	H1	بهبود فرآیندها	H
نوآوری محصول	H2		
بهبود کسب و کار	H3		
بهبود عملکرد سازمانی	H4		
تقویت ارتباط فرآیندهای داخلی	H5		
گزارشگری سبز	F1	بهبود گزارشگری پایداری	F
گزارشگری پایداری	F2		
گزارشگری محیط زیست	F3		
گزارشگری توسعه پایدار	F4		
بهبود پایداری	F5		
هوش مصنوعی	H1	بهبود فناوری	H
پیش بینی مالی	H2		
بهینه سازی	H3		
مدیریت مالی و عملیاتی	H4		
استفاده از تکنولوژی های نوین	H5		



شکل ۱. الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت

Table 3. Main and basic themes related to the management accounting unit model

اطلاعات جمعیت شناختی خبرگان

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات جمعیت شناسی در جدول ۴. ارائه گردیده است. با توجه به اطلاعات ارائه شده، خبرگان پژوهش شامل حسابداران مدیریت، مدیران تولید و اعضای هیات علمی دانشگاه می باشند. انتخاب خبرگان بر اساس روش نمونه گیری هدفمند و با در نظر گرفتن معیارهای تخصص، تجربه و پژوهش های انجام شده در حوزه حسابداری مدیریت صورت گرفته است.

جدول ۴. اطلاعات جمعیت شناختی خبرگان

Table 4. Demographic information of experts

ردیف	شغل	رشته تحصیلی	سابقه کار	زمان مصاحبه
۱	حسابدار مدیریت	حسابداری	۱۷	۳۰ دقیقه
۲	هیات علمی	حسابداری	۱۵	۲۵ دقیقه
۳	حسابدار مدیریت	مدیریت	۱۱	۳۰ دقیقه
۴	هیات علمی	حسابداری	۱۲	۳۰ دقیقه
۵	حسابداری مدیریت	مدیریت	۱۷	۳۵ دقیقه
۶	هیات علمی	حسابداری	۱۹	۲۵ دقیقه
۷	حسابدار مدیریت	حسابداری	۲۵	۳۰ دقیقه
۸	مدیر تولید	حسابداری	۲۸	۳۵ دقیقه

اطلاعات توصیفی پرسشنامه

مضامین اصلی و مضامین پایه در قالب پرسشنامه نیمه ساختاریافته در اختیار خبرگان در قالب ۴۴ سوال قرار گرفت. در جدول ۵. آماره های توصیفی سؤال های پرسش نامه پژوهش ارائه گردیده است. اطلاعات نشان می دهد که جامعه آماری پژوهش کلیه سؤال های پژوهش را مورد تأیید قرار داده اند؛ زیرا میانگین بزرگ تر از ۳ بوده است، کلیه مقادیر سطح معنی داری به دست آمده نیز کمتر از ۰/۰۵ به دست آمده است.

جدول ۵. اطلاعات توصیفی سوال های پرسشنامه

Table 5. Descriptive information of questionnaire questions

سؤال های پژوهش	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای معیار	آماره تی	اختلاف از میانگین	درجه آزادی	سطح معنی داری
کاهش هزینه ها	۸	۴/۷۶	۰/۴۲۱	۰/۰۳۷	۱۲/۴۱	۱/۷۶	۷	۰/۰۰۰
بهبود سودآوری	۸	۴/۵۴	۰/۶۳۲	۰/۰۳۲	۱۱/۲۳	۱/۵۴	۷	۰/۰۰۰
بهبود کیفیت	۸	۴/۷۵	۰/۵۱۸	۰/۰۳۳	۱۲/۱۵	۱/۷۵	۷	۰/۰۰۰
بهبود منابع سازمانی	۸	۴/۱۸	۰/۶۱۴	۰/۰۳۷	۱۳/۳۱	۱/۱۸	۷	۰/۰۰۰
بهبود عملکرد مالی و غیر مالی	۸	۴/۰۳	۰/۵۳۲	۰/۰۳۱	۱۲/۱۴	۱/۰۳	۷	۰/۰۰۰
بهبود فرآیندها	۸	۴/۵۱	۰/۵۰۵	۰/۰۳۴	۱۲/۷۵	۱/۵۱	۷	۰/۰۰۰
بهبود گزارشگری پایداری	۸	۴/۲۳	۰/۴۳۸	۰/۰۲۳	۱۲/۳۱	۱/۲۳	۷	۰/۰۰۰
بهبود فناوری	۸	۴/۰۱	۰/۵۲۸	۰/۰۳۴	۱۱/۴۶	۱/۰۱	۷	۰/۰۰۰

تایید مضامین اصلی و مضامین پایه توسط خبرگان

مضامین اصلی و مضامین پایه با موضوع ارائه الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت اختیار هشت نفر از خبرگان مرحله اول قرار گرفت تا میزان موافقت خود را با هر کدام از آنها اعلام نمایند که توافق حاصل از خبرگان به شرح ذیل می باشد. اطلاعات جدول ۶. نشان می دهد که مقدار کاپای به دست آمده ۷۶/۵ درصد می باشد که این مقدار در سطح خوب، قابل قبول می باشد و به لحاظ آماری نیز تأیید شده است زیرا سطح معنی داری به دست آمده کمتر از ۰/۰۵ می باشد.

جدول ۶. نتایج آزمون ضریب توافق کاپای کوهن
Table 5. Descriptive information of questionnaire questions

نام آزمون	مقدار	خطای استاندارد	توزیع تی	سطح معنی داری
ضریب توافق کاپا	۰/۷۶۵	۰/۳۰۱	۱۲/۶۰۹	۰/۰۰۰
تعداد			۸	

رتبه بندی مضامین اصلی و مضامین پایه

رتبه بندی مضامین اصلی الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت

در مرحله دوم از دیدگاه خبرگان که به صورت کمی انجام گردیده است، رتبه بندی مضامین اصلی از طریق آزمون فریدمن صورت گرفت. با توجه به اطلاعات جدول ۷. و نتایج آزمون فریدمن، رتبه بندی مضامین اصلی الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت به ترتیب عبارت اند از: (۱) مضمون اصلی کاهش هزینه ها در رتبه اول، (۲) مضمون اصلی بهبود کیفیت در رتبه دوم، (۳) مضمون اصلی بهبود سودآوری در رتبه سوم، (۴) مضمون اصلی بهبود فرآیندها در رتبه چهارم، (۵) مضمون اصلی بهبود گزارشگری پایداری در رتبه پنجم، (۶) مضمون اصلی بهبود منابع سازمانی در رتبه ششم، (۷) مضمون اصلی بهبود عملکرد مالی و غیر مالی در رتبه هفتم و (۸) مضمون اصلی بهبود فناوری قرار گرفت.

جدول ۷. رتبه بندی مضامین اصلی الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت

Table 7. Ranking of the main themes of the investment development model with emphasis on the management accounting unit

رتبه	آماره آزمون	مضامین اصلی
۱	۴/۷۶	کاهش هزینه ها
۳	۴/۵۴	بهبود سودآوری
۲	۴/۷۵	بهبود کیفیت
۶	۴/۱۸	بهبود منابع سازمانی
۷	۴/۰۳	بهبود عملکرد مالی و غیر مالی
۴	۴/۵۱	بهبود فرآیندها
۵	۴/۲۳	بهبود گزارشگری پایداری
۸	۴/۰۱	بهبود فناوری

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر، ارائه الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت بود. در این راستا، مضامین اصلی و مضامین پایه الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت با استفاده از روش تحلیل مضمون شامل، (۱) مضمون اصلی کاهش هزینه ها با مضامین پایه تکنیک کایزن، تکنیک زنجیره ارزش، تکنیک مهندسی معکوس و تکنیک هزینه یابی هدف، (۲) مضمون اصلی بهبود سودآوری با مضامین پایه تکنیک هزینه یابی بر مبنای فعالیت، تکنیک مدیریت بر مبنای فعالیت، تکنیک تئوری محدودیت و بهبود قیمت گذاری، (۳) مضمون اصلی بهبود کیفیت با مضامین پایه تکنیک هزینه یابی کیفیت، تکنیک مدیریت کیفیت جامع، تکنیک کارت ارزیابی متوازن، تکنیک مهندسی ارزش و کیفیت کلی داده ها، (۴) مضمون اصلی بهبود منابع سازمانی با مضامین پایه تکنیک حسابداری منابع انسانی، توجه به عوامل سازمانی و توجه به عوامل قانونی، (۵) مضمون اصلی بهبود عملکرد مالی و غیر مالی با مضامین پایه بهبود تصمیم گیری غیر مالی، بهبود پشتیبانی، افزایش عملکرد غیر مالی، بهبود تصمیم گیری مالی و افزایش عملکرد مالی، (۶) مضمون اصلی بهبود فرآیندها با مضامین پایه بهبود در تجزیه و تحلیل داده ها، نوآوری محصول، بهبود کسب و کار، بهبود عملکرد سازمانی و تقویت ارتباط فرآیندهای داخلی، (۷) مضمون اصلی بهبود گزارشگری پایداری با مضامین پایه گزارشگری سبز، گزارشگری پایداری، گزارشگری محیط زیست، گزارشگری توسعه پایدار و بهبود پایداری و (۸) مضمون اصلی بهبود فناوری با مضامین پایه هوش مصنوعی، پیش بینی مالی، بهینه سازی، مدیریت مالی و عملیاتی و استفاده از تکنولوژی های نوین بود. واحد حسابداری مدیریت در سازمان ها به مدیران در جهت کاهش هزینه ها، بهبود سودآوری، بهبود کیفیت، بهبود منابع سازمانی، بهبود عملکرد مالی و غیر مالی، بهبود فرآیندها، بهبود گزارشگری پایداری و بهبود فناوری اطلاعات مهم و کاربردی ارائه می دهد. در این راستا، واحد حسابداری مدیریت به عنوان بازوی مشورتی در اختیار مدیران قرار گرفته و مدیران را در تصمیم های کاربردی همراهی می نماید. در مجموع واحد حسابداری مدیریت در بهبود عملکرد، کاهش هزینه ها و بهبود سودآوری اثرگذار بوده و زمینه را برای توسعه سرمایه گذاری در سازمان ها فراهم می نماید. نتایج پژوهش با مطالعات (Sotudeh., et al. (2025) و Posadzinska, & Grzeszczak. (2025) و Alsughayer. (2025)، هم راستا می باشد.

در راستای نتایج پژوهش به شرکت ها پیشنهاد می گردد در راستای کاهش هزینه ها از تکنیک های حسابداری مدیریت استفاده نمایند، البته کاهش هزینه هایی که همراه با حفظ کیفیت و کاهش زمان تحویل کالا به مشتری همراه می باشد. واحد حسابداری مدیریت در شرکت ها با ارائه اطلاعات مالی و غیرمالی، مشاوره و پیاده سازی تکنیک های حسابداری مدیریت در راستای توسعه سرمایه گذاری می تواند مفید و کاربردی باشد. واحد حسابداری مدیریت با استفاده از تکنیک های حسابداری مدیریت در بهبود سودآوری، بهبود کیفیت، بهبود منابع سازمانی، بهبود عملکرد مالی و غیر مالی، بهبود فرآیندها، بهبود گزارشگری پایداری و بهبود فناوری در شرکت ها موثر و کاربردی می باشد.

پیشنهادهای پژوهشی زیر به پژوهشگران جهت انجام مطالعات آینده ارائه می گردد:

۱. ارائه الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید تکنیک های حسابداری مدیریت، و
۲. بررسی تاثیر تکنیک های حسابداری مدیریت بر رشد و توسعه اقتصادی شرکت های تولیدی.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان در کلیه مراحل پژوهش به طور مساوی مشارکت داشته‌اند.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش با رعایت اصول اخلاق پژوهش و رضایت آگاهانه پاسخ‌دهندگان انجام شده است.

حامی مالی

پژوهش حاضر در قالب طرح پژوهشی با عنوان الگوی توسعه سرمایه گذاری با تأکید بر واحد حسابداری مدیریت با حمایت مالی از سوی شرکت سرمایه گذاری و بازاریابی شهرداری زاهدان بوده است.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

تشکر و قدردانی

از همکاری و پاسخگویی کلیه کسانی که ما را در جمع آوری داده‌ها همراهی نمودند کمال تشکر را داریم.

References

- Abbasi, A. (2025). Explanation and ranking of quality costing components and indicators in manufacturing companies. *Strategic Management Accounting*, 1(1), 65-82. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.514935.1006>
- Abu-Matar, W. S. H. (2025). Investigating the influence of managerial accounting techniques on the financial performance and sustainability of SMEs. *Int. J. Manag. Account*, 7(4), 160-169. https://www.universepg.com/public/img/storage/journal-pdf/1754234053_Investigating_the_influence_of_managerial_accounting_techniques_on_the_financial_performance.pdf
- Aghvami, S. D., haghparast, A., Sotudeh, R. & hirad, A. (2025). Identifying and developing an appropriate strategy for implementing fair value measurement based on SWOT-BWM-TOPSIS techniques in Iran. *Financial Accounting Knowledge*, [In Persian] https://jfab.journals.ikiu.ac.ir/article_3992.html?lang=en
- Alsughayer, S. (2025). Role of ERP systems in management accounting in SMEs in Saudi Arabia. *Journal of Accounting & Organizational Change*, 21(2), 382-403. <https://doi.org/10.1108/JAOC-11-2022-0176>
- Andrew, R., Lusy, L., & Pranata, Y. (2025). The Influence of Leadership and Green Management Accounting in the Sustainability Performance of Catholic Universities in Indonesia. *International Journal of Economics, Business and Accounting Research (IJEBAR)*, 9(3). <https://doi.org/10.29040/ijebar.v9i3.18275>
- Apak, İ., & Duman, H. (2020). The use of management accounting/strategic management accounting tools and effect on performance: research in Turkey. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22(4), 580-610. <https://doi.org/10.31460/mbdd.634289>
- Darabi, R. & Dolatshahi, M. (2025). The Effect of Artificial Intelligence on Budgeting Optimization and Financial Forecasting Accuracy in Management Accounting: A Case Study of Manufacturing Companies in Tehran Province. *Strategic Management Accounting*, 2(2), 21-42. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.518968.1014>
- Doost Mohammadi, I., Vatan parast, M. R., Azadi, K., & Mohammadi Nodeh, F. (2025). Develop a management accounting maturity model based on data-driven approach. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 16(63), 137-152. [In Persian] https://www.jmaak.ir/article_24200.html?lang=en
- Ebrahimi Kordlar, A. & Hajipour, H. (2025). Management Accounting Framework in Small and Medium Enterprises in Iran. *Accounting and Auditing Review*, 32(2), 224-252. [In Persian] <https://doi.org/10.22059/acctgrev.2025.380023.1008987>
- Ghashghaei, F. & Mashayekh, S. (2018). Developing Accounting Department Maturity Model for Iranian Firms. *Empirical Research in Accounting*, 8(4), 175-196. [In Persian] <https://doi.org/10.22051/jera.2018.22058.2174>
- hagh parast, A. A., abbasi, M, salehi, A. H., & Vahedian Ghaffari, A. (2025). Investigating the Impact of Artificial Intelligence on the Quality of Managerial Accounting Information (A Case Study of Companies Listed on the Stock Exchange). *Strategic Management Accounting*, 2(2), 79-98. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.512751.1009>
- Mehrabinia, R., Zarei, F. & Golmohammadi shoueaki, M. (2025). Improving Banking Services Based on Strategic Management Accounting Techniques. *Strategic Management Accounting*, 2(2), 43-61. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.522926.1024>
- Movahedian, M., Piri, H., Hirad, A., & Sotudeh, R. (2025). Management Accounting with a Focus on Macro-Environmental, Professional, and Organizational Factors and the

- Outcomes of Management Development. *Management Strategies and Engineering Sciences*, 1-9. [In Persian] <https://doi.org/10.61838/msej.292>
- Namifard Tehran, F. (2025). Blockchain technology model in the management accounting unit of manufacturing companies. *Strategic Management Accounting*, 1(1), 107-138. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.513561.1004>
- Namifard Tehran, F., Sotudeh, R., Haghparast, A., & hirad, A. (2025). Presenting the structural model of the efficiency indicators and components of blockchain technology in the accounting and auditing unit. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 14(56), 395-410. [In Persian] https://www.jmaak.ir/article_23869_en.html?lang=fa
- Nuhu, N., Baird, K., & Su, S. X. (2025). The impact of strategic management accounting (SMA) facets on organisational performance: the mediating role of the use of SMA practices. *Meditari Accountancy Research*, 33(1), 247-271. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-05-2024-2481>
- Pourtaghi, H., Rostami Mazouei, N., Samadi Largani, M., & Pournali, M. R. (2025). Presenting the model of using management accounting system based on the role of dynamic environment, digital business models and product innovation. *International Journal of Nonlinear Analysis and Applications*. [In Persian] <https://doi.org/10.22075/ijnaa.2024.33474.4989>
- Posadzinska, I., & Grzeszczak, M. (2025). Implementation of management accounting tools in business management. *managementpapers*. 220, 131-148. <http://dx.doi.org/10.29119/1641-3466.2025.220.8>
- Rismawati, R., Darmayasa, I. N., & Pahala, I. (2026). Green Taxation and Environmental Accounting: Integrative Fiscal Strategies for Sustainable Development. In *Taxation Practices and Strategies for a Sustainable Future* (pp. 63-94). IGI Global Scientific Publishing <https://www.igi-global.com/chapter/green-taxation-and-environmental-accounting/394539>
- Sepasi, S. & Kiani, N. (2025). Meta composing the areas affecting management accounting in Iran. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 16(63), 221-246. [In Persian] https://www.jmaak.ir/article_24204.html?lang=en
- Shaqqour, O. F. (2025). The Impact of Integrating Strategic Management Accounting and Decision-Making on Financial Performance in Industrial Companies. In *Intelligence-Driven Circular Economy: Regeneration Towards Sustainability and Social Responsibility—Volume 2* (pp. 297-306). Cham: Springer Nature Switzerland. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-74220-0_22
- Sotudeh, R., Haghparast, A., & Hirad, A. (2025). Management Accounting and Resilience Economics Model for Sustainable Development of Manufacturing Companies. *Strategic Management Accounting*, 1(1), 40-64. [In Persian] <https://doi.org/10.22034/smajournal.2025.511901.1003>
- Sotudeh, R., & Abasyan, R. (2024). Explaining the accounting model of strategic management to reduce the costs of manufacturing companies in the country. *Modern Research in Performance Evaluation*, 2(4), 253-262. [In Persian] <https://doi.org/10.22105/mrpe.2024.450062.1093>
- Wessels, C. B., & Vermaas, H. F. (2023). A management accounting system in sawmilling using activity-based costing techniques. *Southern African Forestry Journal*, 183(1), 31-35. <https://doi.org/10.1080/10295925.1998.9631198>
- Zeinali Kermani, A., Piri, H., Payan, A., & Sotudeh, R. (2025). Investigating the Role of Blockchain Technology and Artificial Intelligence in the Enhancement and Improvement of Accounting Information Systems Using an Interpretive Structural

Approach. Business, Marketing, and Finance Open, 2(4), 1-17. [In Persian]
<https://doi.org/10.61838/bmfopen.2.4.8>